

Důvodová zpráva:

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Současná úprava § 71a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, je diskriminační ve vztahu ke zletilým dětem povinného, který je z rozhodnutí soudu povinen k jejich výživě. Hranice zletilosti brání možnosti využít motivačního opatření - institutu pozastavení řídičského oprávnění při exekučním vymáhání dluhu. Zletilé dítě do 26 let věku, které se studiem soustavně připravuje na své budoucí povolání, je plně nebo z větší části odkázáno na materiální a finanční zajištění svými rodiči. Pokud si rodič svoji vyživovací povinnost neplní, je tak znevýhodňováno v možnosti přimět povinného rodiče efektivním exekučním nástrojem k plnění své vyživovací povinnosti a úhradě vzniklého dluhu na výživném.

Pro dokreslení efektivity tohoto exekučního nástroje lze konstatovat, že soudní exekutoři toto oprávnění k pozastavení řídičského oprávnění vůči neplatičům výživného využili už ve více než 2200 případech, a z dosavadního hodnocení Ministerstva spravedlnosti a Exekutorské komory vyplývá, že drtivá většina dlužných částek je rychle splacena (v případě nezletilých k rukám oprávněného).

V případech zletilých dětí taková možnost dosud není, přičemž tyto studující zletilé děti potřebují finanční prostředky a materiální zabezpečení pro svůj další rozvoj a výživu stejně jako děti nezletilé. Neexistuje právní důvod, proč by hrozba pozastavení řídičského oprávnění povinnému, který neplní svoji vyživovací povinnost, měla být realizována pouze u nezletilých dětí a po dosažení zletilosti již nikoliv. Je třeba si uvědomit, že v době dosažení zletilosti je dítě často na střední škole a finanční jistota platby výživného tak může ovlivňovat jeho další rozhodování o případném dalším studiu. Zletilé dítě, jehož rodič si neplní svou vyživovací povinnost, tak bez vlastní vůle přichází do kontaktu s právním systémem, kde při současném stavu poznává diskriminující právní postavení. Tato novela exekučního řádu by měla tuto diskriminaci napravit.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah, zejména na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí

Navrhovaná úprava nemá žádný přímý ani nepřímý dopad na státní rozpočet ani na rozpočty krajů a obcí.

Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, neboť je neregulují.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s Ústavou ani ústavním pořádkem České republiky.

Zvláštní část

K článku I bodu 1.

Ustanovení novelizuje §71a exekučního řádu, který v současném pojetí umožňuje exekutorům pozastavovat řídičské oprávnění povinným, kteří si neplní svoji vyživovací povinnost na nezletilé dítě, která jim byla uložena soudem. Věcně se ustanovení tohoto paragrafu rozšiřuje i o osoby zletilé do 26 let věku, které se soustavně připravují studiem na své budoucí povolání a u kterých je povinný vázán vyživovací povinností. Zatímco dosavadní stav, který je v zákoně, se vztahuje pouze na osoby nezletilé, tedy do 18 roku věku, tak nově rozšířené znění je koncipováno na plnění si vyživovací povinnosti i na dobu, kdy se zletilý do věku 26 let soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání. Dojde tak k odstranění nerovnosti mezi možnostmi exekutora pozastavovat řídičské oprávnění povinnému při neplnění vyživovací povinnosti u nezletilých dětí a po dosažení zletilosti, ovšem za předpokladu, že se soustavně studiem připravují na své budoucí povolání a nepřekročili 26 let věku.

Technicky je dosavadní právní úprava paragrafového znění rozšířena o zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně studiem připravuje na své budoucí povolání.

K článku I bodu 2.

Možnost pozastavení řídičského oprávnění povinného v případě neplnění si vyživovací povinnosti vůči zletilému dítě do 26 let věku, které se soustavně studiem připravuje na své budoucí povolání, nově definované v § 71a odst. 1, se promítá do zrušení exekučního příkazu pozastavením řídičského oprávnění pokud povinný zaplatí nedoplatek na výživném i u zletilého dítěte do 26 let věku, které se soustavně studiem připravuje na své budoucí povolání.

K článku II

Změna není z hlediska odborné veřejnosti (soudci, advokáti, exekutoři) nijak složitá a proto se účinnost stanoví k datu 1.1.2015.

V Praze dne 18. června 2014

Předkladatelé:

Zdeněk Ondráček, v.r.

Hana Aulická-Jírovcová, v.r.

Markéta Wernerová, v.r.

Kristýna Zeliňková, v.r.

Alena Nohavová, v.r.

Marie Benešová, v.r.

Zuzana Kailová, v.r.

Pavel Čihák, v.r.

Miloš Babiš, v.r.